

Съдебната практика по Указа за борба с дребното хулиганство е противоречива

В средата на месец юли 2010 г. за пръв път се случи „пробив“ в съдебната практика по Указа за борба с дребното хулиганство в Разград. Служебен защитник на санкциониран гражданин подаде жалба до Окръжния съд срещу решението на Районния съд, с което е наложено административно наказание „задържане в поделенията на МВР“.

Първоначално жалбата е изпратена до Окръжния съд, който я връща обратно в Районен съд. На следващия ден жалбата е изпратена по компетентност в Административен съд – Разград. Съдия Таня Дамянова- заместник-председател, разпределя на 17.08.2010 г. делото за разглеждане на съдия Ина Райчева, която е в отпуск до 23.08.2010 г.

Служителите в съдебната канцелария не можаха да обяснят защо едно съдебно дело се разпределя на съдия, който е в отпуск. Според нас е странна практиката в Административен съд – Разград да се разпределят дела на съдии в отпуск.

Съдебното дело на Явор Киранов, КНАХ 85/2010, чл.63, ал.1 от ЗАНН, е насрочено едва за 01.09.2010 г., което е закъснение с повече от 15 дни след завеждане на жалбата. Изтърпяването на наказанието „задържане в поделенията на МВР“ е изтекло още на 23.08.2010 г., което създава усещане за предопределеност на резултата от обжалването.

Делото е разгледано в открито съдебно заседание от състав трима съдии: Ина Райчева, Марин Маринов и Илиян Василев.

Служебният защитник на Явор Киранов поиска от Административен съд-Разград да му бъде намалено наказанието, защото е несъизмеримо с деянието му. Магистратите обявиха, че до един месец ще се произнесат по допустимостта на жалбата и по нейната основателност. С определение от 17.09.2010 г. съдия Ина Райчева прекрати делото поради невъзможност за обжалване съгласно УБДХ.

С решението си първоинстанционният съд налага административно наказание „задържане в поделенията на МВР“ за 15 денонощия, което е максималният размер на предвиденото за деянието. Налице е прекомерност на наложеното наказание. В практиката в много от съдилища има по-тежки случаи на непристойни прояви, свързани със сбивания и с тежки и опасни за човешкото здраве последствия, при които наложената съдебна практика е да се налагат по-леки и реципрочни наказания.

Става дума за семейно-битов скандал между мъж и жена. Според служебния защитник конфликтната ситуация изключва нарушение на обществения ред и непристойни прояви. Полицейските служители и съответно съдът са преценили, че деянието на нарушителя съставлява дребно хулиганство и му е съставен акт по УБДХ. Въз основа на преценка на малкото доказателства, представени само от полицейските служители, съдът постанови решение с налагане на най-тежката мярка „15 денонощия задържане в поделенията на МВР“. Нарушителят обжалва съдебното решение и ползва служебен защитник по Закона за правна помощ.

„Хулиганските“ действия на нарушителя са били продиктувани от лични мотиви, за да разреши междуличностен конфликт. Не са били насочени към нарушение на обществения ред и спокойствие. Пострадалата жена е проявила също хулигански действия спрямо нарушителя.

С тази простъпка нарушителят не е нарушил обществения ред и спокойствие в обхвата на чл. 1 ал. 2 от УБДХ. Нарушителят е бил предизвикан и афектиран от предизвикателното и грубо поведение на пострадалата жена.

От предоставените от полицейските служители характеристични данни за нарушителя, се установи, че той няма регистрирани престъпления и не е криминално проявен.

Според служебния защитник, от събраните доказателства по делото става ясно, че извършеното от нарушителя деяние не съставлява дребно хулиганство по смисъла на чл. 1 УБДХ. Въпреки това Районен съд - Разград постановява административни наказания по УБДХ в максимумата.

На 13.10.2010 г. в Административен съд – Разград се проведе второто съдебно дело КНАХ дело № 97/2010, по жалба на двама граждани, наказани по УБДХ от Районен съд – Разград. Мотивирана жалба е подадена през първата седмица от продължилото 15 денонощия задържане в поделенията на МВР в град Разград, с молба делото да се насрочи максимално бързо и да се разгледа лично от председателя на съда Ива Ковалакова-Стоева.

Молбата на Захари Стефанов не е уважена и делото е разпределено за разглеждане от съдия Таня Дамянова – заместник-председател на съда.

Делото е насрочено за разглеждане две седмици след изтичане срока за изтърпяване на наказанието в състав от трима съдии: Татяна Дамянова, Ива Ковалакова-Стоева и Илиян Василев. В момента се очаква резултатът и съдебния акт.

Административната мярка „задържане в поделенията на МВР“ прилича много на мярката за неотклонение „задържане под стража“, защото са ограничени основни човешки права, като свобода на придвижване. Общественият интерес и спазването на човешките права налага постъпилите жалби по този указ да се насрочват бързо за разглеждане. След съставянето на акт за

административно нарушение по УБДХ полицията внася акта в Районния съд, който е длъжен да го разгледа в срок от 24 часа в открито съдебно заседание.

Остава неясно защо Административният съд в Разград не иска да разглежда тези дела в кратък срок и създава административни пречки, които затрудняват достъпа на гражданите до правосъдие.

Административен съд - Разград има малко съдебни дела, но не иска да нарушава летните отпуски на съдиите да разглеждат дела. Повечето дела за разглеждане биха повишили показателите за ефективност на съдебната институция.

По фактора бързина на разглеждане на съдебните дела Административен съд – Разград показва слаби и незадоволителни резултати.

Административен съд – Разград е на последно място сред 28-те административни съдилища в България според доклада на Висшия съдебен съвет за показателите за натовареността на магистратите в отделните нива и звена на съдебната власт.

По-малко от 5 или едва 4.83 съдебни дела месечно е разгледал един административен съдия в Разград през 2009 година при средната натовареност в административните съдилища 15.69 дела на месец в България. По този показател административните съдии в Разград са най-слабо натоварените в цяла България, което показва, че са работили 3 пъти по-малко от своите колеги. Имайки предвид всички тези данни, смятаме, че е възможно и делата, за които става въпрос, да бъдат разглеждани в кратък срок.

На 5 октомври 2010 г. Центърът на НПО изпрати писмо до г-н Веселин Стоянов, председател на Окръжен съд – Разград и г-жа Маргарита Новакова, председател на Районния съд с молба да се провери дейността на РРС за 2010 г. по прилагане на УБДХ във връзка с правомощията по Закона за съдебната власт.

Формален повод за писмото е наложеното от съдия Атанас Христов максимално наказание от 15 денонощия „задържане в поделенията на МВР“ на 4 мъже в средата на месец септември 2010 г., Решение №799/2010г. на Районен съд – Разград.

Според нашите наблюдения това е първият драстичен случай в град Разград през последните години, в който се прилага УБДХ с такава строгост.

Ние наблюдаваме с тревога лавинообразното увеличаване на най-строгата административна мярка „задържане в поделенията на МВР“ по УБДХ, постановявана от двама съдии в Районен съд – Разград.

Констатираме многократно увеличаване на внасяните полицейски актове по УБДХ, което съвпада с назначаване на съдиите Атанас Христов и Николай Борисов на 01.04.2010 г. Резултатите са: в над 90% от случаите двамата съдии постановяват мерки „задържане в поделенията на МВР“, обикновено между 10 и 15 денонощия.

Ние сме обезпокоени от прекалената строгост на съдия Атанас Христов и съдия Николай Борисов. Според нашите данни повече от 80% от всички съдебни дела по УБДХ в Районен съд – Разград се разглеждат от съдиите Атанас Христов и Николай Борисов. Това обстоятелство за нас е тревожно, защото новоназначените съдии приоритетно налагат максимални наказания.

За част от случаите има публично известни факти за наличие на прекомерност и несъразмерност на наложените наказания в сравнение с извършените деяния. Последните 5-6 месеца местните криминални хроники изобилстват с информации за наложени строги наказания по УБДХ в Разград. Притеснително е, че за първите 9 месеца на 2010 г. броят на задържаните в поделенията на МВР граждани със съдебно решение, е колкото за цялата 2009 г.

На какво се дължи засилената активност на гражданите да нарушават обществения ред и норми? Защо са толкова строги двамата новоназначени съдии по УБДХ, когато гражданите не могат да обжалват техните решения?

Какъв обществен ефект се постига, ако заключиш някой за две седмици в една стара сграда, наречена „питомник“?

Увеличили ли са се драстично проявите на дребно хулиганство в Разград или има други причини?

Практиката на наблюдаваните съдилища показва, че решенията по УБДХ не подлежат на обжалване. Единственото изключение е Административен съд – София, който разглежда всички жалби от 2010 г. През месец септември 2010 г. Административен съд – Разград отказа да разгледа първата жалба по УБДХ срещу решение на Районен съд – Разград. Противоречива е практиката в наблюдаваните съдилища, като един от изводите е, че не може този указ, съответно наказанието, да се прилага с еднаква сила за различни по размер и вид прояви на дребно хулиганство.

Георги МИЛКОВ, председател на Центъра на НПО в Разград